

SospED

Vertaisuutta ja yhteisöllisyyttä

TOIMINTAKERTOMUS

2023

Kulttuuripajat | Pelirajaton | Digipelirajaton | Somerajaton | Mieleöntä valoa | Nettideittiturva | Rahat Pelissä | Volunteer And Go | Gambling Free Feed | mPow | Trashcycle

Toimintaympäristömme 2023

Vuoden 2023 uutisoinnissa Venäjällä oli edelleen suuri rooli. Toinen sotavuosi ei tuonut merkittäviä muutoksia Ukrainan tilanteeseen. Suomesta tuli NATO:n täysjäsen huhtikuussa, Ruotsin jäsenyys jäi vielä odottamaan Turkin ja Unkarin hyväksyntää. Venäjän hybridioperaatiot Suomen itärajalla johtivat lopulta itärajan täyssulkuun marraskuun lopussa. Kiina on jo 75 vuoden ajan pitänyt 24 miljoonan asukkaan demokraattisesti hallittua saarivaltiota maakuntanaan ja maan kommunistipuolueen keskeisenä tavoitteena on ottaa Taiwan hallintaansa. Taiwanin vaalien lähestyessä Kiina jatkoi systemaattista uhittelua ja häirintää.

Afganistanin pitkäaikainen humanitaarinen kriisi on edelleen syventynyt merkittävästi. Naisten ja tyttöjen asema on jatkuvasti heikentynyt ja vaarana on heidän jäämisensä kokonaan avun, terveydenhuollon ja koulutuksen ulkopuolelle. Israelin uusinta kriisiä Palestiinan kanssa ratkoo Netanjahun äärikansallinen hallitus, joka on ilmoittanut päätavoitteekseen palestiinalaisten nujertamisen. Äärijärjestö Hamas yllätti lokakuussa Israelin Gazasta tehdyillä raketti-iskuilla. Seurauksena oli ennennäkemätön panttivankikriisi, jota lähdettiin ratkomaan äärimmäisin sotatoimin. Palestiinalaisten tulevaisuus on vaihtunut riskiin sodan eskalaatiosta. Laitaoikeistolainen populistipuolue, vaihtoehto Saksalle (AfD), kasvatti merkittävästi kannatustaan maahanmuutto- ja EU-vastaisilla julistuksillaan. Edessä ovat poikkeuksellisen mielenkiintoiset eurovaalit ensi kesäkuussa.

Eduskuntavaalien tulosten selvittyä puhuttiin paljon taktisesta äänestämisestä. Kokoomus voitti neljännet peräkkäiset vaalit. Pääministeripuolue Kokoomus halusi koota hallituspohjan, joka olisi riittävän yksimielinen talouskysymyksistä. Pitkien hallitusneuvottelujen jälkeen oikeistohallitus julkisti ohjelmansa.

Turkin helmikuisissa maanjäristyksissä kuoli yli 45 000 ihmistä. Kulunut vuosi 2023 oli mahdollisesti maapallon mittaushistorian kuumin. Teneriffan maastopalossa liki seitsemän prosenttia saaren pinta-alasta joutui liekkien syömäksi. Kreikan maastopaloissa tuhoutui yli 160 tuhatta hehtaaria maata. Kanadan maastopalojen tuhot vastaavat puolta Suomen pinta-alasta ja miltei kokonaan kaikkia Suomen talousmetsiä. Ilmastonmuutosta ei pääse karkuun kuten Elokapiina on Suomessakin useaan otteeseen todennut.

Kuntien rooli muuttui merkittävästi hyvinvointialueiden aloittaessa toimintaansa. Kokonaisuutena alueiden toiminnan taloudellinen alijäämä jäi vielä ennusteitakin suuremmaksi. Syntyvyys laski vuonna 2023 ennätyslukemiin. ChatGPT-palvelun julkistaminen nosti tekoälyn ensimmäistä kertaa koko kansan puheenaiheeksi. Vuoden 2023 inflaatio, pienehieman edellisvuodesta päätyen lukemaan 6,2%. Sähkön keskihinta laski hintakriisiä edeltävän tason tuntumaan viime kevään aikana, mutta lyhyen aikavälin hintavaihtelut olivat aiempaa suurempia. Sähköntuotannossa tapahtuneiden muutosten ansiosta sähkön ilmastopäästöt alkavat olla historiaa. Päästöttömän tuotannon osuus vuonna 2023 oli 94 %.

Ammattiyhdistyssektori ilmoitti välittömästi suuren tyytymättömyytensä ohjelmaan ja ryhtyi valmistelemaan poliittisia lakkoja. Nobelilakin palkittu Martti Ahtisaari saatettiin haudan lepoon marraskuussa. Presidentinvaalikampanjat olivat suuresti esillä koko loppuvuoden.

Vuonna 2023 Sospedissa käynnistyi 3 uutta projektia STEAn rahoituspäätöksellä:

1) Vantaan ja Turun kulttuuripajat: kulttuuripaja Kide ja kulttuuripaja Casa.

2) Nettideittiturva taklaamaan romanssihuijauksen ilmiötä uhri- sekä ammattilaistasolla yhteistyössä Maria Akatemian kanssa

3) Rahat pelissä -hanke, jota koordinoi Takuusäätiö ja jossa säätiöllä on yksi työntekijä. Tässä hankkeessa luodaan välineitä mm. taloudelliseen toipumiseen.

Ajat tiukkenevat joka tapauksessa ja Orpon hallitusohjelma tulee tuomaan säästöjä myös järjestösektorille lähitulevaisuudessa.

Sosped

PELIRAJATON

ONGELMALLINEN
RAHAPELAAMINEN

RAHAPELIT

RAHAT
PELISSÄ

DIGIRI

DIGITAALISET
RIIPPUVUUDET

ERASMUS +

GAMBLING
FREE FEED

KULTTUURIPAJAT

MIELENTERVEYS
JA HYVINVOINTI

ERASMUS +

VOLUNTEER
AND GO

MIELETÖNTÄ VALOAA

SOSIAALINEN
INKLUUSIO

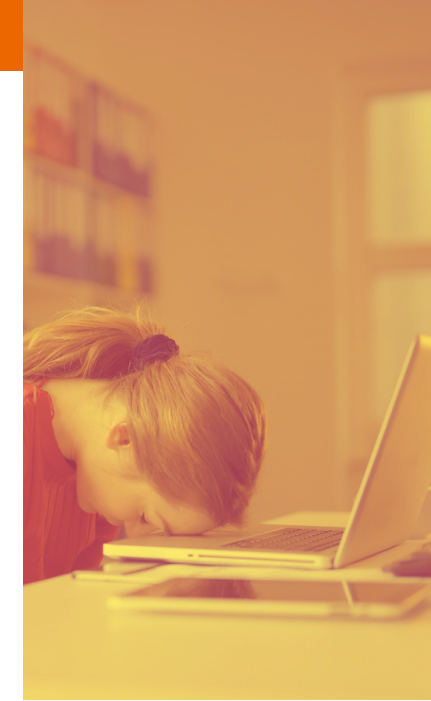
ERASMUS +

MPOW

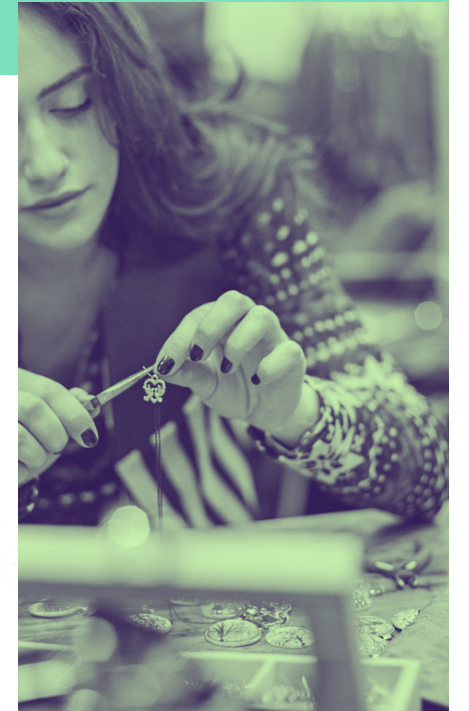
NETTIDEITTURVA

DIGITAALISET
ILMIÖT

ERASMUS +

TRASHYCLE

3
2

Kulttuuripajat
Pelirajaton
Digipelirajaton
Somerajaton
Nettideittiturva
Rahat Pelissä

Toimintaan osallistuneita

2601

276

Vapaaehtoistoimijaa

2325

Osallistujaa

Työntekijää

40

Kokemusasiantuntijaa

35

Vapaaehtoistoimijaa

276

06/23 henkilöstökyselyssä kaikki seuraaviin väittämiin tulleet vastaukset olivat joko "samaa mieltä" tai "täysin samaa mieltä".

"Uudet työntekijät kokevat itsenä tervetulleiksi."

"Ihmisiä kohdellaan tasa-arvoisesti riippumatta syntyperästä tai iästä."

"Täällä voin olla oma itseni."

"Johto tarjoaa työntekijöille mahdollisuuden osallistua päätöksiin, jotka vaikuttavat heidän työhönsä tai työympäristöön."

Volunteer and Go
Gamling Free Feed
mPow
Trashycle

Toiminnan ja työyhteisön taustalla vaikuttavat:

MISSIO

Edistämme yksilön hyvinvointia vertaisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden keinoin.

VISIO

Olemme vertaisuuden edelläkävijä.

ARVOT

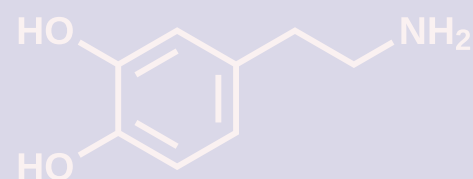
Luotettavuus, yhteisöllisyys ja uudistuminen.

ASIAANTUNTIJUUS

Ydistelmä henkilökunnan ammattiosaamista ja kokemusasiantuntijoiden osaamista.

SOSIAALIPEDAGOGIIKKA

Toiminnan pohjana vertaisuus, osallisuus, yhteisöllisyys, kohtaaminen ja kokemustieto.

TOIMINNALLISET RIIPPUVUUDET

Pelirajaton

Tietoa ja tukea rahapelaajille ja läheisille

Digipelirajaton

Tietoa ja tukea ongelmallisesti digipelaaville ja läheisille

Somerajaton

Tietoa ja tukea someriippuvuuteen

Rahat pelissä -hanke

Taloudellista toipumista edistävää tietoa ja tukea

+

ToRi-verkosto

Toiminnallisten riippuvuuksien ammattilaisverkosto

SOSIAALINEN TOIMINTAKYKY

Kulttuuripajat:

Kupla, Hiisi, Kide, Casa, Virta, Kajo, Marilyn
Vertaisohjattua ja luovaa toimintaa mielenterveyden haasteita kokeville nuorille aikuisille.

Mieletöntä valoa

Mediatoimintaa haastavassa elämäntilanteessa oleville nuorille aikuisille.

Nettideittiturva

Tukea romanssihuijauksen kohdanneille

KEHITYSTOIMINTA & KV-TOIMINTA

Proaktiivinen vertaisuuteen pohjautuvan toiminnan kehitysalusta

Kansainvälinen yhteistyö

- Erasmus + akkreditoitu organisaatio
- Erasmus + -projektit

KULTTUURIPAJAT

MARILYN | Kajaani

Vertaisohjaajien ohjaamaa luovaa ryhmätoimintaa

KAJO | Mikkeli

VIRTA | Tampere

CASA | Turku

KIDE | Vantaa

KUPLA | Helsinki

Hiisi | Lohja

Matalan kynnyksen toimintaa

Arkipäivisin järjestettävää toimintaa 18–35-vuotiaille, joilla on jokin mielenterveyden haaste tai muuten haastava elämäntilanne. Kulttuuripajat ovat diagnoosivapaita alueita.

Vertaisohjaajien järjestämää luovaa ryhmätoimintaa

Kulttuuripajan ryhmissä taiteillaan, kirjoitetaan, musisoidaan, valokuvataan, pelataan ja liikutaan. Ryhmien sisältö ja aiheet nousevat vertaisohjaajien ja kävijöiden mielenkiinnonkohteista.

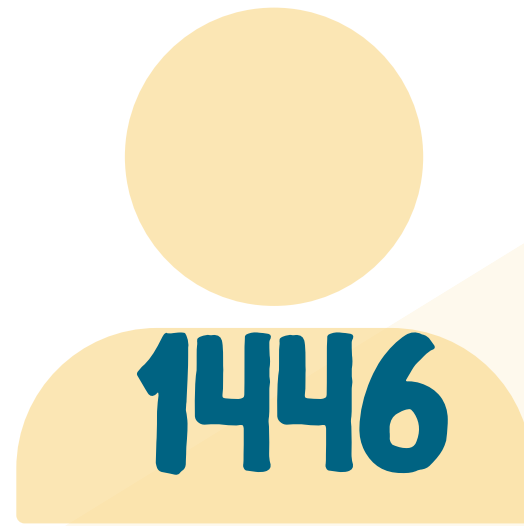

Turvallinen ja tsemppaava ympäristö

Kulttuuripajoilla toteutetaan turvallisemman tilan periaatteita.

7 Sospedin kulttuuripajaa eri puolilla Suomea

1446 18–35-vuotiasta, mielenterveyden haasteita kokevaa nuorta, osallistui toimintaan kulttuuripajoilla

15495 Käyntiä kulttuuripajoilla

3838 Yhteisöllistä ryhmäkertaa

22334 Osallistumiskertaa eri ryhmiin

5624 Vertaisohjaajien vapaaehtoistoimintaan käyttämää tuntia

83%

Mielenterveyteni on kohentunut

Osallistujat kertovat

75%

Koen vähemmän yksinäisyyttä

Mieletöntä valoa

Media- ja kulttuurialan oppimis- ja harjoittelumahdollisuuksia

Matalan kynnyksen mediatoimintaa

18-35-vuotiaille, joilla on haastava elämäntilanne. Mitään diagnoosia ei kysellä, oma kokemus haasteesta riittää. Aiempaa kokemusta median tekemisestä tai omia välineitä ei tarvitse.

Median tekemistä suunnitellaan yhdessä eri tiimeissä

Osallistuja voi olla mukana yhdessä tai useammassa tiimissä. Toiminnassa tehdään esimerkiksi lehteä, videotuotantoja, tapahtumien striimausta, radiota, podcasteja.

Toiminta edistää nuorten osallisuutta

Toiminta tähtää osallistujien osallisuuden, toimijuuden ja osaamisen kokemusten vahvistamiseen sekä työelämätaitojen kohentamiseen. Fokus on tekemisessä.

36

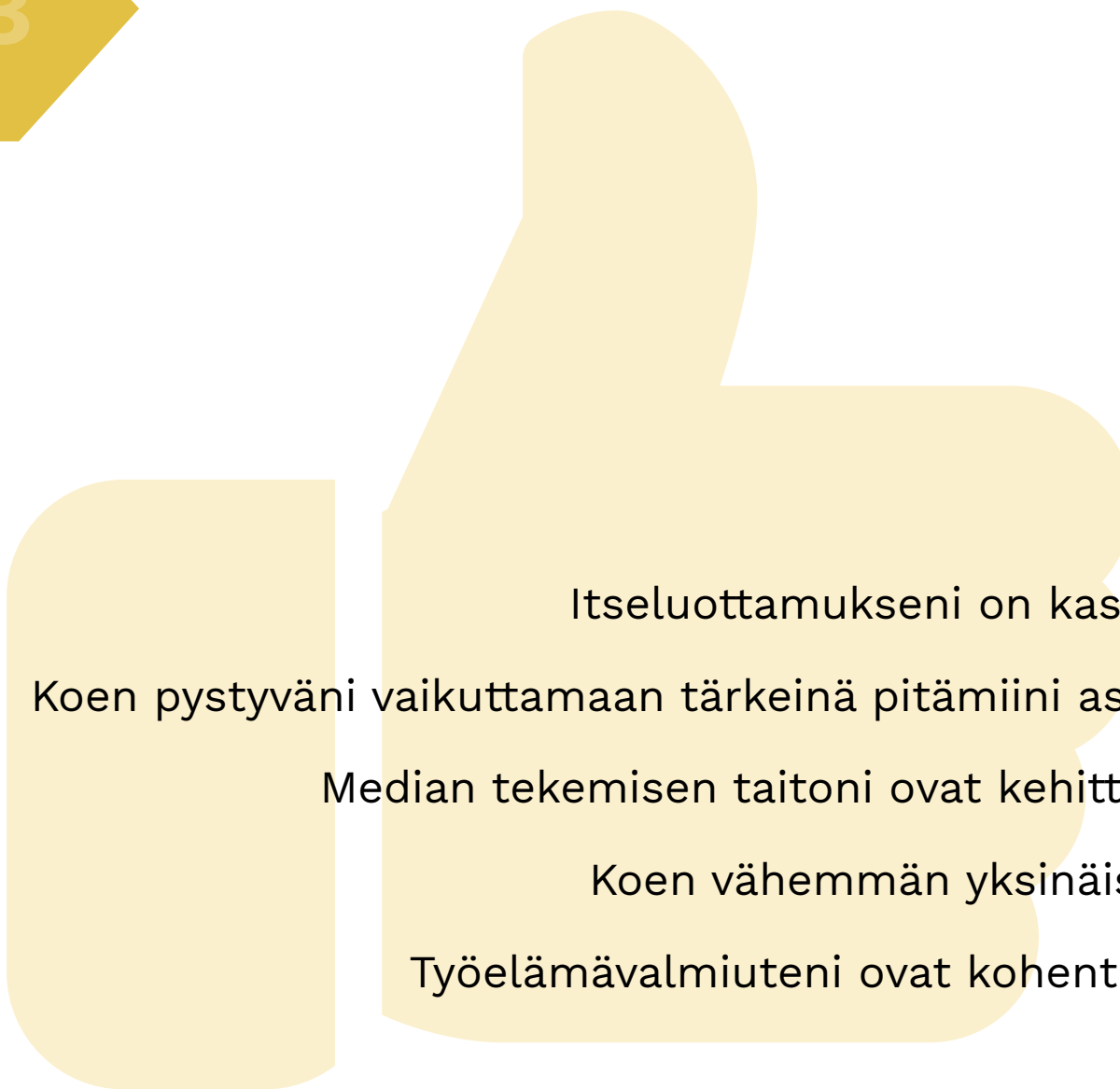
Koulutettua vertaistuottajaa

5

Tiimiä

Helsinki & Tampere
ja Teams

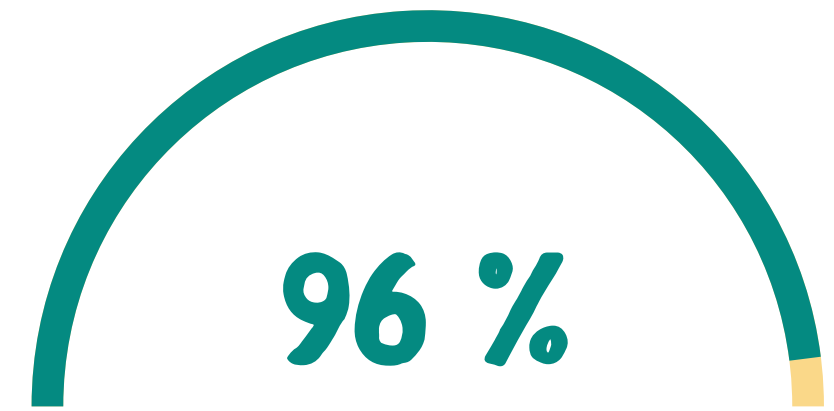
Itseluottamukseni on kasvanut

Koen pystyväni vaikuttamaan tärkeinä pitämiini asioihin

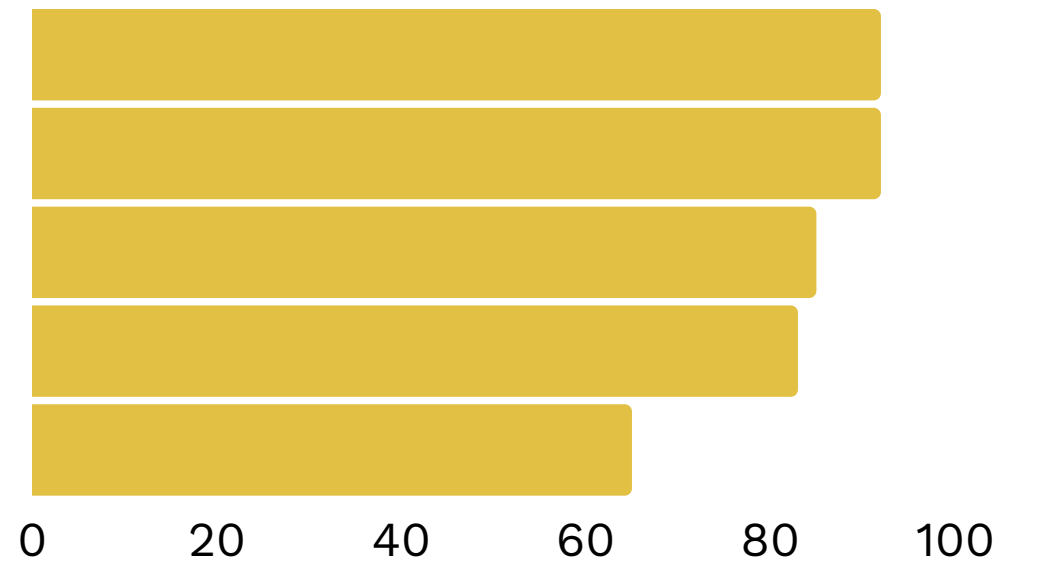
Median tekemisen taitoni ovat kehittyneet

Koen vähemmän yksinäisyyttä

Työelämävalmiuteni ovat kohentuneet

Koen tekeväni itselleni tärkeitä asioita

Toimintaan lähettävät tahot:

Toiminta on vahvistanut osallistujan työelämävalmiuksia

Toiminta on vahvistaneen osallistujan ryhmätyöskentelytaitoja

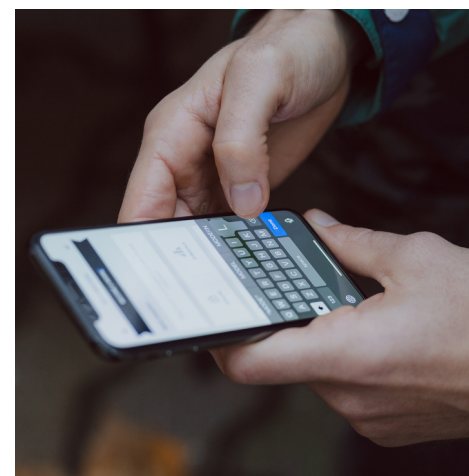
Pelirajaton

Vertaistukea rahapelaajille ja läheisille

Pitkäkestoiset vertaispalvelut

- Vertaistukiryhmät
- Tukihenkilötoiminta
- Voimavarakurssit
- Läheisten voimaviikonloput

Lyhytkestoiset vertaispalvelut

- Vertaispuhelut
- Pelirajaton-chat nettisivuilla
- Ryhmächatit nettisivuilla
- Pelirajaton-lomat

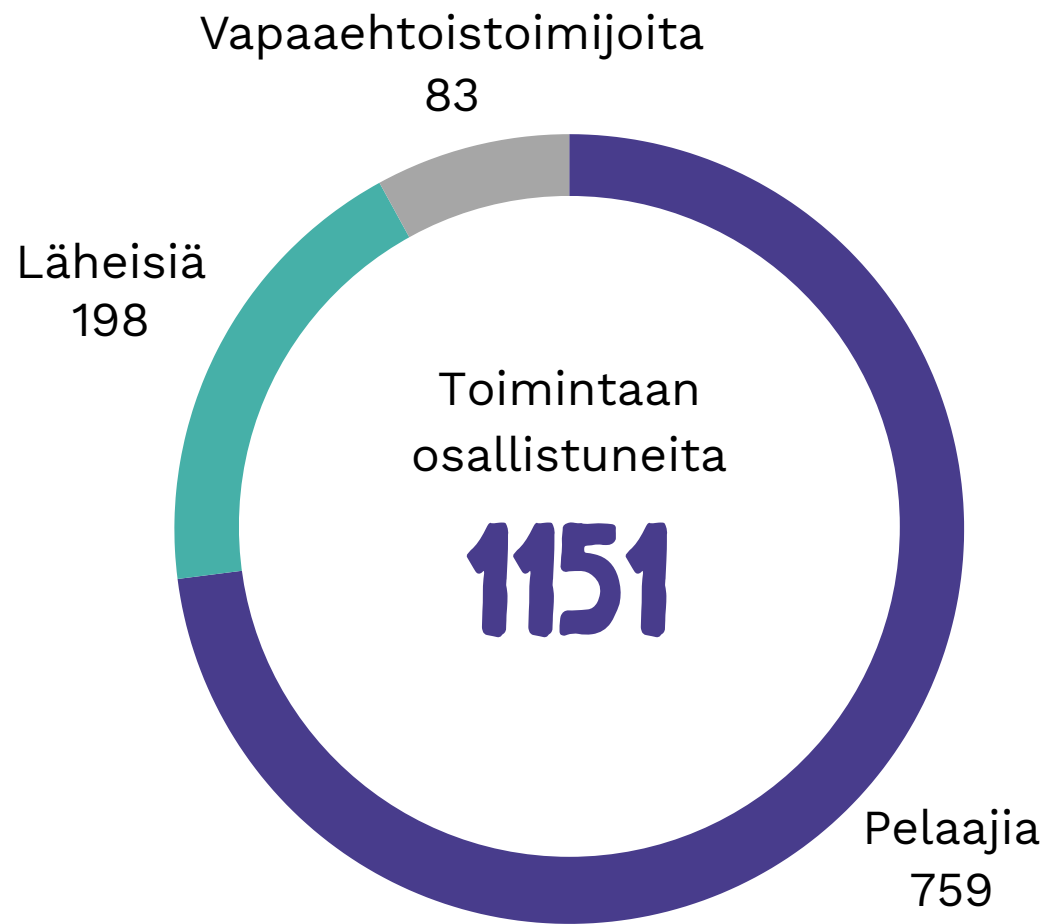
Koulutukset

Palveluita järjestävät koulutetut vapaaehtoistoimijat, jotka ovat toipuneita rahapelaajia tai läheisiä.

Vertaisohjaajakoulutusten lisäksi koulutetaan kokemusasiantuntijoita.

vertaisryhmään osallistui **227** henkilöä eri puolilta Suomea.

83

vapaaehtoistoimijaa, toipuneita rahapelaajia ja pelaajien läheisiä, mahdollistivat 36 vertaisryhmän lisäksi

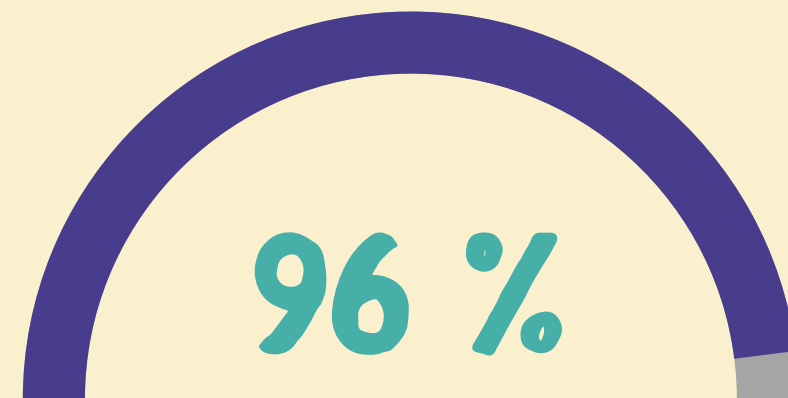
Opin tunnistamaan ja käsittelemään vaikeita tunteita

92 %

Pelaaminen loppui tai vähentyi merkittävästi

85 %

Toivottomuus väheni

Ahdistuneisuus väheni

Syällisyyden ja häpeän tunteet vähenivät

Nettideittiturva

Tietoa ja tukea romanssihuijauksen kohdanneille

Valtakunnallinen yhteishanke

Sosped-säätiön ja Maria Akatemia ry:n yhteinen Nettideittiturva-hanke tuottaa matalan kynnyksen tukea romanssihuijauksen kokeneille, tekijöille ja heidän läheisilleen valtakunnallisesti.

Tukea uhreille, läheisille ja tekijöille

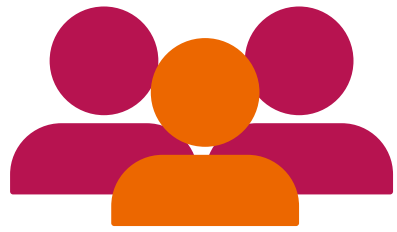
- Yksilöllinen, ammatillinen tuki: puhelinpäivystys, tukimeili ja yksilötapaamiset
- Ammattilaisohjatut vertaisryhmät

Tietoa ja kulutuksia

Koulutusta ja tukea kokijoita, tekijöitä ja heidän läheisiään kohtaaville ammattilaisille sekä yleistajuista tietoa romanssihuijauksen tunnistamisen, puheeksioton ja ilmiön ymmärtämisen tueksi.

36 romanssihuijauksen kohdannutta asiakasta

89 yksilökeskustelua

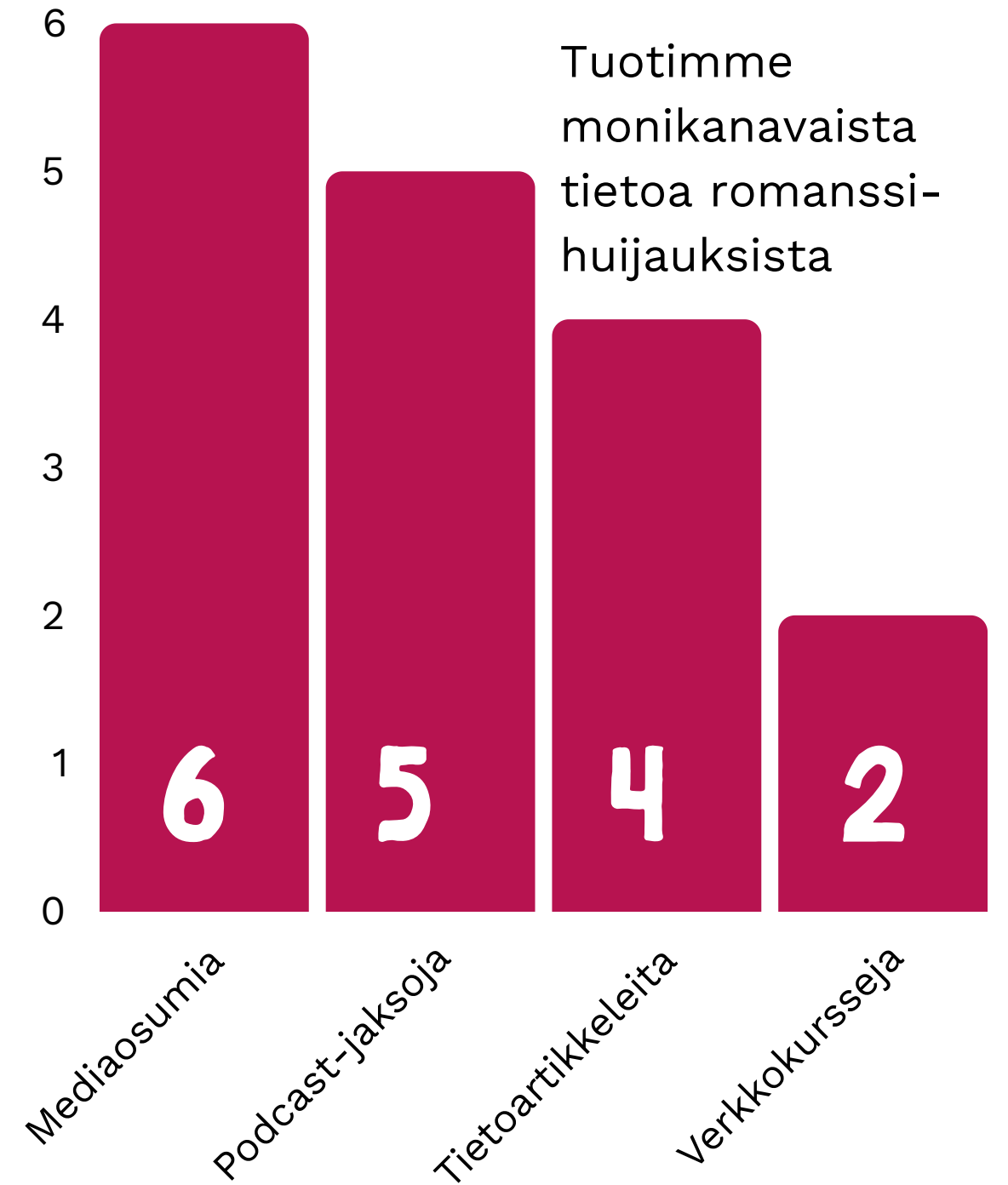
2 vertaisryhmään osallistui
9 osallistujaa, 5 ryhmäkertaa

683 ammattilaista osallistui
ilmiökoulutuksiin

84 ammattilaista osallistui
sidosryhmätapaamisiin

94 osallistujaa
yleisötilaisuuksissa

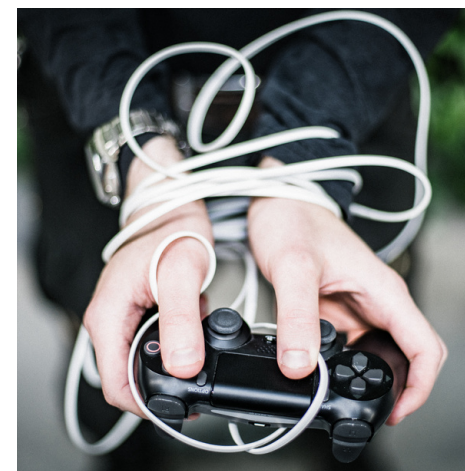
”Vertaistukiryhmä oli hyvä juttu, sen avulla ahdistus asian suhteen lieventyi huomattavasti.”

”Huomaan ja aistin nykyään paremmin omia tarpeita ja osaan paremmin asettaa rajoja.”

”Itsetuntemukseni on lisääntynyt ja näen useita asioita nyt selkeämmin.”

Digipelirajaton

Tietoa ja tukea ongelmalliseen tietokone- ja videopelaamiseen

Vertaisuuteen perustuvaa tukea pelaajille

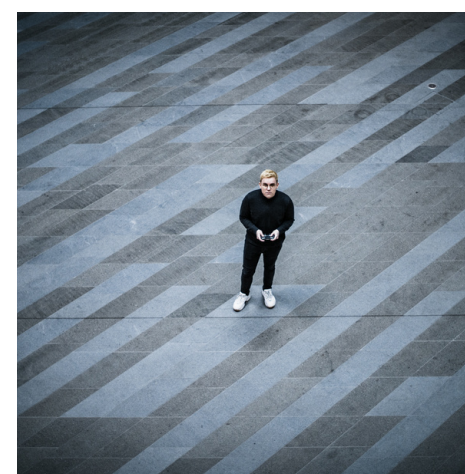
Toiminta on tarkoitettu 18–29-vuotiaille, jotka kaipaavat arkeensa pelaamisen rinnalle uutta sisältöä tai kokevat pelaamisen vaikuttavan negatiivisesti hyvinvointiinsa.

DPR Bootcamp -hyvinvointivalmennus

DPR Ctrl -keskusteluryhmä

DPR Online Discord-serveri

Tietoa ongelmallisesta digipelaamisesta

Tietoa julkaistaan osana Digitaaliset riippuvuudet –julkaisusarjaa sekä tietoartikkeleina verkossa. Koulutuksia ja luentoja eri ammattilais- ja työyhteisöille ongelmallisesta digipelaamisesta.

Somerajaton

Tietoa ja tukea somen käytön hallintaan

Tukea somen käyttäjille

Vertaisuuteen perustuvia matalan kynnyksen vertaistapaamisia ja Digilomia. Lisäksi tukena toimii avoin Somebreikki-omatukiohjelma.

Matalan kynnyksen tukea ja tietoa

- Somettomat miitit
- Somebreikki -omatukiohjelma
- Digiloma

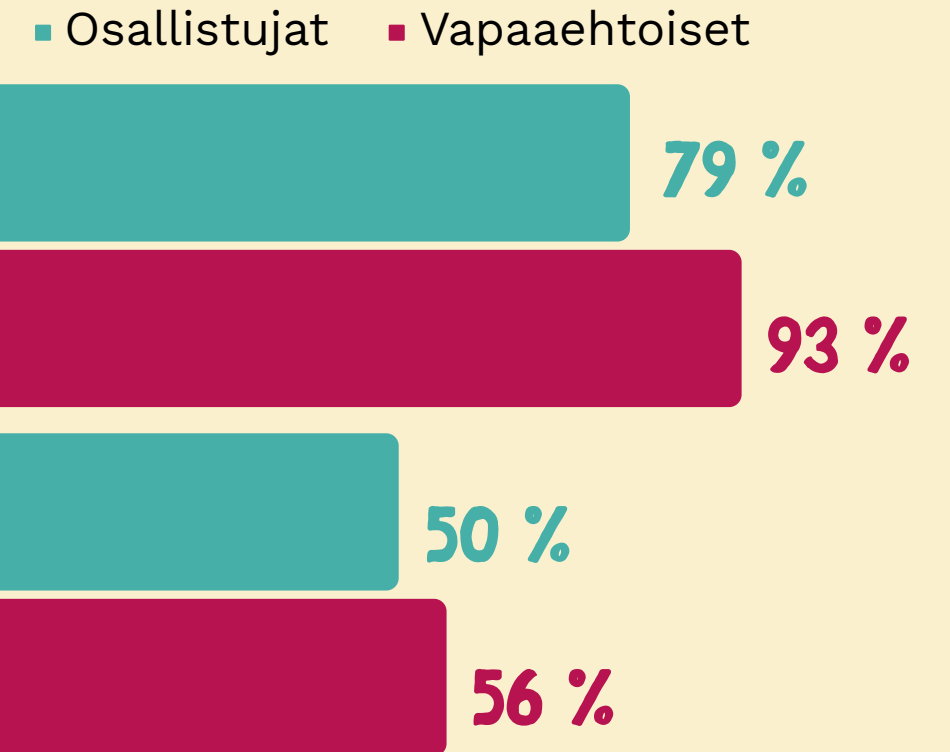
Tietoa ongelmallisesta somen käytöstä

Koulutuksia ja luentoja eri ammattilais- ja työyhteisöille ongelmallisesta somen käytöstä. Lisäksi osana Somerajatonta tuotetaan tietoa suomalaisesta sosiaalisen median käytöstä ja sen ongelmallisesta käytöstä.

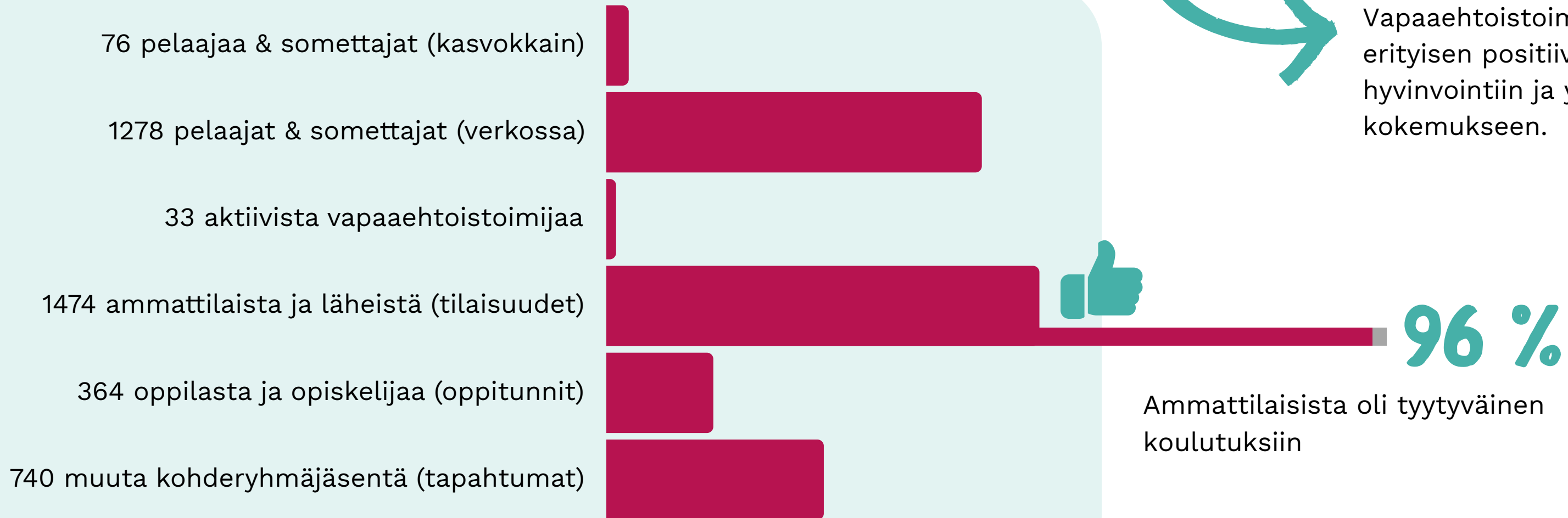

“Toiminta on vaikuttanut positiivisesti hyvinvointiini.”

“Koen kuuluvani minulle tärkeään yhteisöön.”

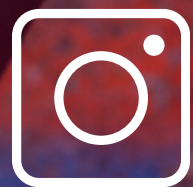
Vapaaehtoistoimintaan sitoutumisella on erityisen positiivinen vaikutus hyvinvointiin ja yhteisöllisyyden kokemukseen.

SOSPED

Vertaisuutta ja yhteisöllisyyttä

sosped.fi

Kulttuuripajat | Pelirajaton | Digipelirajaton | Somerajaton | Mieleöntä valoa | Nettideittiturva | Rahat Pelissä | Volunteer And Go | Gambling Free Feed | mPow | Trashcycle